

TİSVA

Türkiye İsrافی Önleme Vakfı
Turkish Foundation for Waste Reduction

TÜRKİYE'DE MİKRO KREDİ UYGULAMASI

Prof. Dr. Aziz AKGÜL
Türkiye İsrافی Önleme Vakfı
Mütevelli Heyeti Başkanı ve
Diyarbakır Milletvekili

Mikro Kredi; iş yapma fikri olup, gelir getirici bir faaliyette bulunmak üzere, küçük bir başlangıç sermayesine ihtiyacı olan yoksullara imkan verilmesi projesidir. Sadece güvene dayanan, teminatsız ve kefilsiz küçük sermaye şeklindeki mikro kredi, yoksulların kendi kendilerine yoksulluktan kurtulmaları için etkili bir stratejidir.

Mikro kredi sistemi vasıtasıyla kişiye yemesi için bir balık verilmez. Ona nasıl balık tutulacağı da öğretilmez. Ancak bunların ötesinde, yoksulun balık tutmak için bir ağ veya kayık kiralaması veya alması sağlanır.

Dünyanın temel bankacılık ilkesi şöyledir: “ne kadar paran varsa, o kadar para alırsın” ve “paran yoksa para alamazsın.”

Ahlaki ve hukuki olmak kaydıyla; “daha fazlaya sahipsen, daha fazla elde edebilirsin” prensibi yanında, “ne kadar aza sahipsen o kadar daha fazla önceliğin olacaktır” prensibi de uygulanmalıdır.

Mikro kredinin amaçları Őöyle belirtilebilir: Klasik yollarla kredi elde edemeyecekler, yoksulluğu, gelir dağılımındaki adaletsizliği ve iŐsizliđi azaltacak Őekilde, ailesi ve kredi alan için, kendi kendine gelir getirici bir faaliyet yapılmasını sağlayarak, ekonomik ve sosyal kalkınmayı gerçekleŐtirmektedir.

Böylece; ekonomik krizin muhtaç nüfus üzerindeki etkisinin azaltılması, yoksulların gelir elde etme ve istihdam fırsatlarının artırılması ve yoksul hanelerin kendi geçimlerini sağlayacak iŐleri kurabilmeleri ve sürdürürebilmeleri hedeflenmektedir.

Mikro kredide hedef kitleyi sırasıyla kadınlar, iŐsiz gençler, iŐsiz yaŐlılar, özürlüleri ve gaziler, küçük ölçekli çiftçiler, sokaktaki sahipsiz çocuklar, çocuklarını Çocuk Esirgeme Kurumuna vermek mecburiyetinde kalan aileler, topraksız köylüleri, orman köylüleri oluŐturmaktadır.

Mikro kredi projesi, etkin olarak dünyanın yaklaşık 111 ülkesinde uygulanmaktadır. Ülkemizde de yoksullukla mücadele çerçevesinde; Türkiye İsrافی Önleme Vakfı, Diyarbakır Valiliđi ve Grameen Trust'ın iŐbirliđi sonucu, mikro kredi "Türkiye Grameen Mikro Kredi Projesi (TGMP)" adı altında 11 Haziran 2003'te Diyarbakır'da uygulanmaya başlanmıŐtır.

Başbakan Sayın Recep Tayip Erdoğan'ın 18 Temmuz 2003 tarihinde 6 kişiye, her birine 500 YTL olmak üzere toplam 3.000 YTL vererek başlattığı ve yaklaşık bir buçuk yıldır Diyarbakır'da başarıyla uygulanmakta olan mikro kredi projesinde 1682 fakirin fakiri kadınımaza 1.111.365 YTL kredi verilmiŐ olup, bu kredilerin geri dönüŐ oranı ise %100 olarak gerçekleŐmiŐtir.

Yapılan etki araŐtırmaları; hane halkı seviyesinde, mikrokredilerin aile içinde gelir artıŐı, sermaye birikimi yanında geliŐen tüketim, tasarruf ve daha iyi eğitim imkanı sağladığı görülmektedir. AraŐtırmalar, hane halkı gelirinde %25 ile %75 arasında bir artıŐ sağlandığını göstermiŐtir.

Mikro Kredi Projesi ile "Kadın, eline en ufak fırsat geçtiğinde, yoksulluktan kurtulmak için olağanüstü mücadele verir." düŐüncesi kanıtlanmıŐtır.

Kadınlara sağlanan mikrokredilerin çocukların daha iyi Őartlarda yaŐamaları üzerinde doğrudan etkili olduğu tesbit edilmiŐtir. Sadece BangladeŐ'te mikrokrediden yararlananların %48'i Fakirlik Sınırının zerine çıkmıŐtır.

Mikrokredi Sistemi; grup dayanıŐmasına ve sosyal sorumluluk esasına dayandığından, toplumda hoŐgörü ve uzlaŐmaya imkan vererek, gelir getirici bir faaliyette bulunmanın yanında, birlik ve beraberliğin oluŐmasına ve istihdamın artırılmasına katkıda bulunmaktadır.

4 Mart 2005 tarih ve 25745 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5302 İl zel İdaresi kanununun 6. maddesine göre il özel idaresinin görev ve sorumlulukları içinde, **“yoksullara mikro kredi verilmesi”** hükmü de yer almaktadır.